

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN
ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

HUNGARIAN SCIENCE ABROAD
PRESIDENTIAL COMMITTEE

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

Zsidó László

(Brassó, 1946. február 22.)

a Magyar Tudományos Akadémia
külső tagja

László Zsidó was born in Braşov/Romania, on 22 February 1946. He attended the No 4 Mixed Hungarian Secondary School, the legal successor of the Catholic High School, and, after its cessation in 1960, he finished his study at the Hungarian section of the Unirea Lyceum. (Since 1992 there is again Hungarian lyceum at Braşov, the Áprily Lajos Grammar School.) His father was a well-known teacher of mathematics at the same school. He was mentored by a friend of their family, headmaster and mathematician József Wildt, and was gold medal winner at the International Mathematical Olympiad in Wroclaw in 1963. He went on studying mathematics at the University of Bucharest/Romania, where he received Master Degree in 1968 and PhD in 1973. His supervisor was professor Ciprian Foiaş and the title of his thesis was Topological decompositions of W^* -algebras. In 1968–1979 he was research fellow at several research institutes in Bucharest/

Zsidó László Brassóban (Románia) született 1946. február 22-én. 1960–1963 között a középiskolát a brassói 4-es számú Magyar Vegyes Középiskolában, a Katolikus Főgimnázium jogutódjában kezdte el, majd annak felszámolása után 1960-ban, az Unirea Líceum magyar tagozatán fejezte be. (1992-ben újra magyar gimnázium alakult Brassóban Áprily Lajos Főgimnázium néven.) Édesapja ugyanítt volt elismert matematikatanár. Családi barátjuk, dr. Wildt József iskolaigazgató és matematikatanár külön foglalkozott vele matematikából, 1963-ban aranyérmet nyert a wroclawi Nemzetközi Matematikai Olimpián. A Bukaresti Egyetemen folytatta matematikai tanulmányait, 1968-ban MA-, 1973-ban PhD-fokozatot szerzett. Témavezetője Ciprian Foiaş professzor volt, disszertációjának címe Topological decompositions of W^* -algebras. 1968 és 1979 között bukaresti kutatóintézetek munkatársa, 1979-80-ban a németországi Münsterben kutató volt. 1980-tól 1990-ig a

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

12. oldal

Romania, and in 1979–1980 at the University of Muenster/Germany. In 1980–1990 he was Professor at the University of Stuttgart/Germany and, from 1990 until his retirement in 2016, he has been full professor of mathematical analysis at the University of Rome "Tor Vergata". Since 2018 he is active as pensioned professor at the Mathematics Department of University of Rome "Tor Vergata".

His areas of research include functional analysis (especially operator algebras and spectral theory), harmonic analysis, generalized functions and ergodic theory. He is author/coauthor of more than 80 papers in internationally reputed journals. In the first years of his career his works were published in Romanian, the "Lectures on von Neumann Algebras" (Lecții de algebre von Neumann, Editura Academiei Republicii Socialiste România, 1975, together with professor Șerban Strătilă, translated into English in 1979 and with a second edition in 2019) received the Simion Stoilov award of the Romanian Academy of Sciences in 1975.

He was participant of a great number of international conferences and workshops all over the world, and lectured in several languages (Hungarian, Romanian, English, German, French, Italian and Russian). He is member of the American Mathematical Society, the Deutsche Mathematiker-Vereinigung, the European Mathematical Society, the Mathematical Association of America, the Société Mathématique de France, the Unione Matematica Italiana. He is member of the editorial board of the Journal of Operator

Stuttgarteri Egyetem professzora. 1990-től 2016-os nyugdíjazásáig a Római „Tor Vergata” Egyetem matematikai analízis tanszékének kinevezett professzora. 2016 óta nyugalmazott professzorként tevékenykedik a Római „Tor Vergata” egyetem matematikai részlegén. Fő kutatási területei a funkcionálanalízis (operátor algebrai és spektráleméleti súlyponttal), a harmonikus analízis, az általánosított függvények és az ergodelmélet. Több mint nyolcvan, nemzetközileg elismert szakfolyóiratban megjelent tanulmány szerzője és/vagy társszerzője. Pályafutásának kezdetén írt művei először románul jelentek meg – a Șerban Strătilă professzorral közösen írt Lectures on von Neumann Algebras (Lecții de algebre von Neumann, Editura Academiei Republicii Socialiste România) kötet 1975-ben megkapta a Román Tudományos Akadémia Simion Stoilov-díját – az angol kiadás 1979-ben jelent meg, majd egy második kiadást 2019-ben adott ki a Cambridge University Press.

Számos nemzetközi konferencián, workshopon vett részt szerte a világon, több nyelven – magyarul, románul, angolul, németül, franciául, olaszul és oroszul – tart előadást.

Tagja az Amerikai Matematikai Társaságnak (AMS), a Német Matematikai Társaságnak (DMV), az Európai Matematikai Társaságnak, az Amerikai Matematikusok Egyesületének (MAA), a Francia Matematikai Társaságnak (SMF) és az Olasz Matematikai Társaságnak (IMU). Szerkesztőbizottsági tagja a Journal of Operator Theory, Analysis Mathematica and Quaestiones Mathematicae (Dél-afrikai Matematikai Társaság) folyóiratoknak és a Brassóban megjelenő Octogon Mathematical

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

13. oldal

Theory, Analysis Mathematica and Questiones Mathematicae (South African Mathematical Society), as well as the Octogon Mathematical Magazine published in Braşov.

In 2003-ban he was awarded the “Ordinul naţional Pentru Merit în grad de Comandor” by president Ion Iliescu. In 2005 he became honorary member of the Mathematical Institute in Bucharest and in 2009 honorary citizen of Braşov.

In 2011 he was awarded the Szőkefalvi-Nagy Medal for his six definitive research papers to Acta Scientiarum Mathematicarum, mainly on operator theory and operator algebras. (The award was presented in the Bolyai Institute of the University of Szeged.) In 2016 he received the Zajzoni Rab István award of the Hungarians in Barcaság.

In 2010 he was elected external member of the Hungarian Academy of Sciences in the Section of Mathematical Sciences.

We asked three questions to Professor László Zsidó. The questions and his short answers follow.

1. Hungary is very proud of its „grey matter”, the scientific performance is considered one of the country’s most important results. How important do you think Hungary is in the scientific world of the 21st century?

László Zsidó: Hungarian researchers have an excellent reputation worldwide. I could mention many examples in my field, mathematics. This happens largely because the Hungarian school/university system is – till

Magazine-nak.

2003-ban Ion Iliescu elnöktől vehette át az “Ordinul naţional Pentru Merit în grad de Comandor” kitüntetést. 2005-ben tiszteletbeli tagja lett a Bukaresti Matematikai Intézetnek, 2009-ben pedig Brassó város díszpolgárává választották.

2011-ben megkapta a Szőkefalvi-Nagy Érmét a főleg operátorelmélettel és operatoralgebrával foglalkozó, az Acta Scientiarum Mathematicarum-ban publikált 6 jelentős tanulmányaért. (A kitüntetést a Szegedi Egyetem Bolyai Intézetében adták át.) 2016-ban a barcasági magyarság kitüntette a Zajzoni-Rab István-díjjal.

2010-ben a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjává választották a Matematikai Tudományok Osztályában.

Három kérdést tettünk föl Zsidó László professzor úrnak. A kérdéseket és a rövid válaszokat az alábbiakban közöljük.

1. Magyarország nagyon büszke a szürkeállományára, a tudományos teljesítmény az ország egyik legfontosabb eredményének számít. Hogyan ítéli meg Magyarországnak a 21. századi tudomány világában betöltött szerepét?

Zsidó László: A magyar kutatók kitűnő hírnévnek örvendenek világszerte, bármelyik országban is telepedjenek le és dolgozzanak. Sok példát említhetnék szűkebb szakmám, a matematika területén. Ez jórészt a – legalább is eddig – magas színvonalú oktatási hálózatnak köszönhető.

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

14. oldal

now – of very high quality.

2. A great number of excellent Hungarian scientists live and work outside Hungary. What do you think of your national and professional identity with reference to your scientific career?

László Zsidó: I grew up in Romania, having excellent teachers in a Hungarian lyceum. My professional formation was greatly influenced by a Hungarian language mathematical journal which appeared in the fifties and sixties at Cluj. The Hungarian scientific and artistic legacy served always as a solid professional and psychic background for my activity.

3. We live in a changing world facing problems unknown earlier. Which areas of research can meet the most urgent demands of our days?

László Zsidó: Each research area could contribute to the solution of the some urgent demand of our days. As a mathematician, I would be glad to see less automatism around, and more demand for monitoring, evidence, logical reasoning.

Contact

Dipartimento di Matematica
Università di Roma "Tor Vergata"
Via della Ricerca Scientifica 1
00133 Roma
Tel.: 36 06 7259-4641
E-mail: zsido@mat.uniroma2.it
Web: www.mat.uniroma2.it/~zsido/

2. Sok magyar tudós él és dolgozik Magyarország határain kívül. Milyen összefüggést lát nemzeti/etnikai hovatartozása és tudományos pályafutása között?

Zsidó László: Romániában tanultam, nagyszerű tanáraim voltak minden szakon a magyar nyelvű középiskolában. Szakmai fejlődésemben nagy szerepet játszottak az 50-es és 60-as években megjelenő magyar nyelvű kolozsvári Matematikai és Fizikai Lapok. A magyar tudományos és művészeti hagyaték mindmáig szilárd szakmai és lelki alapot nyújtott a tevékenységemnek.

3. Változó világunkban korábban ismeretlen problémákkal szembesülünk. Véleménye szerint melyik tudományterület kutatásai adhatnak leginkább választ korunk legégetőbb kérdéseire?

Zsidó László: Minden tudományterület hozzájárulhat korunk fontos kérdéseinek a megválaszolásához. Matematikusként hasznosnak látnék kevesebb automatizmust és több igényt felismerésre, bizonyítékra, pontos érvelésre.

Kapcsolat

Dipartimento di Matematica
Università di Roma "Tor Vergata"
Via della Ricerca Scientifica 1
00133 Roma
Tel: 36 06 7259-4641
E-mail: zsido@mat.uniroma2.it
Honlap: www.mat.uniroma2.it/~zsido/